

HIRADÓ

NAPILAP.

ALAPITVA 1871.

KEDD, 1930 SZEPTEMBER 9

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obiljtyeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

59. ÉVFOLYAM 208. SZÁM

Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Egyes szám 1 dinár.

A szombati ünnepséggel befejeződött az ezredzászlók kicserélésének első része és hétfőn folyt le Topolán a Petár király sirja feletti templomban a második része az ünnepségnek a régi, dicsőséggel övezett zászlók elhelyezése.

A királyi család tagjai: Öfelsége a király, a királyné, a trónörökös, Arszen és Pavle hercegek vasárnap már elutaztak Topolára, ahol este istentiszteletet mondott Varnava pátriarka, Jován mosztári és Létity kikindai püspök segédletével. A hétfői ünnepségen résztvesz a kormány és a diplomáciai testület, valamint az egyes ezredek kiküldöttei.

Beogradból jelentik: Öfelsége a király a Genfben időző Marinkovity külügyminiszter helyettesítésével megbízta dr. Kumanudí tárcanélküli minisztert. (Avala.)

Triesztből jelentik: Az olasz állami bíróság szombaton éjféli hirdette ki az ítéletet a szerencsétlen isztriai jugoszlávok felett. A bíróság

Marusichot, Milost, Vidovácot és Valencsityt halálra ítélte és vasárnap hajnalban azonnal ki is végeztette. A többi vádlottat 20—30 évi fegyházra ítélték.

Az elítélteket az ítélet kihirdetése után börtönükbe vitték vissza, ahol kegyelmi kérvényeiket irták meg a halálra ítélték. A trieszti hadtestparancsnokság nem továbbította ezeket a kérvényeket Rómába. Hajnalban meggyóntak a halálra ítélték, kivitték őket a Barovici gyakorlótérre, ahol az 58-ik fasiszta ezred egy zászlóalja hajtotta végre az ítéletet. A négy szerencsétlen holttestét koporsókba tették és azonnal a temetőbe vitték. A fasiszta sajtó elégtétellel fogadta az ítéletet, míg a külföldi lapok mind elítélően törnek pálcát a trieszti vérbíróság működése felett.

Budapestről jelentik: A rendőrség tegnap tudomást szerzett róla, hogy a kommunisták a nyugati pályaudvar környékén tüntetésre készülnek. A rendőrség szétzavarta őket és 194 személyt letartóztatott.

Százezrekre menő ujjongó, lelkesedő tömeg előtt adta át Öfelsége a király az új jugoszláv lobogókat a hadseregnek.

Beograd, szept. 8.

A hetek óta várva-várt ünnep lezajlott szombaton a Banyicán, ahol ezrekre rugó tömeg tekintette végig azt a történelmi jelentőségű aktust, amikor Öfelsége a király átadta az új jugoszláv zászlókat az ezredek képviselőinek.

Az óriási gyakorlótéren mintegy százezer ember helyezkedett el a rendezőség által megállapított részen. A tér közepén a gyalogság, tüzérség, lovasság, a királyi gárda, a tankok és a különféle katonai egységek helyezkedtek el.

A zászlókat vivő díszszázadok külön csoportban álltak a piros selyemtokokba burkolt régi ezredzászlókkal.

Három negyed kilenc órakor az ezredek zenekari rázendítettek a himnuszra, minthogy kürtjelek adták tudtára a közönségnek, hogy a legfelsőbb hadur elérte a gyakorlótérre.

Néhány perc múlva feltűnt Öfelsége a király alakja, aki lovon ülve közeledett a királyi tribün felé.

Néhány méterrel a király mögött lovagoltak Arzen és Pavle hercegek valamint Hadzsity tábornok hadügyminiszter. A második sorban ugyancsak lóháton Bojovity vojvoda és az összes hadseregparancsnokok.

Ezután következett az a *Daumont* hintó, amelyben Öfelsége Mária királyné, Petár trónörökös és Olga hercegnő foglaltak helyet.

A király és kísérete előbb elhaladt a katonák arcvonala előtt, majd a királyi páholy felé indultak. Amerre a menet elhaladt, viharos ujjongás és tombolás hangzott el. A közönség percekig ünnepelte, éltette a királyi családot.

A király látható örömmel fogadta az üdvözléseket, amelyeket mosolygva viszonzott és a királyi páholy előtt megállt. A katonazenekarok erre újra a himnuszt játszották.

A király most leszállt a lováról és megvárta a királynét és a trónörökösét, akiknek a kíséretében a királyi páholyba vonult, ahol Dimitrijevity udvarnagy fogadta a Felségeket. Ugyancsak itt üdvözölte a királyt és a királyi család többi tagjait Szamszonoviciu tábornok román és Kirovi Jan tábornok csehszlovák vezérkari főnök.

Ezután felolvasta Hadzsity tábornok, hadügyminiszter a királyi következő ukázat, amelyet megafónok közvetítettek az egész gyakorlótéren.

„Mi, első Alekszander, Isten kegyelméből és a nép akaratából Ju-

goszlávia királya, a mai napon zászlókat adományozunk a következőknek: Az összes gyalogezredeknek (itt minden egyes ezredet külön felsoroltak), továbbá a királyi gárda, az Obiljty, a Cár Dusan, Mária román királyné, Konsztantinovity Konsztantin nagyherceg, Mária királyné, Arzen herceg és Andrej herceg nevét viselő lovas-ezredeknek, valamint a csendőrség parancsnokságának.

— Amidőn bátor ezredeinknek és a csendőrség parancsnokságának a katonai erények és a tisztességnek ezt a szent jelvényét átadjuk, meg vagyunk győződve róla, hogy mindenkor dicsőségről-dicsőségre viszik azokat és teljes becsülettel fogják őrizni és védelmezni őket.

— Legyen az a jelszó „Hittel az Istenben, a királyért és Hazáért”, melyet ezekre a katonai szentségekre irtunk mindig élön és lángolón a hősi szívetekben soha ki nem alvó forrósággal.

— A régi zászlók mellett, amelyeket istenfélelemmel fogunk megőrizni Felszabadító Nagy Péter király topolai fogadalmi templomában, mint az örök dicsőség emlékeit, legyenek ezek az új zászlók szent talizmánok, amelyek mindenütt és a legnehezebb pillanatokban is emlékeztetni fognak benneteket becsületbeli kötelességekre s büszkén lobogjanak soraitok felett mindannyiunk örömeire, a haza boldogulására és parancsnokságaitok dicsőségére.

Ezután a királyi páholy előtt egy katolikus, egy gör. keleti szerb és egy muzulmán lelkész megáldotta és beszentelte a régi és az új zászlókat.

Sztojánovity Dusan tábornok, Öfelsége hadsegéde átvette ezután az egyes zászlótartóktól az új zászlókat és átadta a királynak.

A király a feszes vigyázz állásban álló ezredparancsnokoknak átnyújtotta ezután a zászlókat amit azok átvettek és megcsókoltak.

A zászlók átadása előtt a király Öfelsége a következő beszédet intézte a katonasághoz:

— „A jelen pillanattól kezdve régi és dicsőségtől koszoruzott lobogóink szent nemzeti történelmünkhöz tartoznak. Ezek alatt a lobogók alatt dicső ezredeink a hosszú háborúkban csatárolcsatára rohantak, frontról frontra, győzelemről győzelemre a legsúlyosabb zivatárokon és legnagyobb szenvedéseken keresztül a legnagyobb katonai dicsőségig.

Ezek a zászlórudak jelölték ki a jugoszláv királyság határait.

Ezeknek a zászlóknak erőmegfeszítéseiből aradt elő a felszabadulás és egyesülés nemzeti szelleme. Férfiai szívvel és mély szeretettel, amelyek régi lobogóinkból aradtak, ők voltak azok, amelyek legjobban teljesítették a fogadalmat.

Legyenek az új lobogók, amelyeket átadok nektek, mostantól kezdve ezredeink szent jelei, a hősi harcok jelképei és a katonai becsület zálogai.

Hittel az Istenben, a Királyért és Hazáért, függesszék a legnehezebb órákban szeméket ezerekre a lobogókra. Nekik tartoztok az utolsó lehetéssel és az utolsó csepp véretekkel.

Emeljétek fel magásra őket, védjétek meg azokat hősiessen mint valamennyiőtök becsületét. Bennük a király és a haza testesült meg, felettük az elesett vitézek és győztesek árnya lebeg. Ezzel a parancssal legyenek ezek a lobogók hősi szívetekbe zárva. Ezredeinket Isten segítségével mindig a hősök szerencséje és dicsősége kísérje.

Hősök, éljétek soká!”

A király beszédét, amelyet megatonon közvetítettek óriási viharos éljenzéssel fogadta a százezrekre menő tömeg.

Ezután Hadzsity tábornok, hadügyminiszter a hadsereg nevében megköszönte Öfelségének az új ezredzászlókat és kijelentette, hogy azokat tisztességgel és becsülettel fogja a hadsereg megőrizni.

A király ezután cerclét tartott a tábornoki karral, majd fölment a tribünre, ahol üdvözölte Mária királynét.

A tribünön a kormány tagjai az új jugoszláv korona renddel a mellükön voltak jelen. A tribün mellett jobbra a báni tanácsosok és az egyes városok polgármesterei, valamint a diplomáciai testület tagjai helyezkedtek el.

Ezután kezdetét vette a katonai díszszemle, amelyet Dokity Gyura tábornok, noviszádi hadtestparancsnok vezényelt. A katonák pompás kondíciója, nagyszerű felszerelése a legjobb benyomást keltezte. A díszszemle alatt a gyakorlótér felett százhusz repülőgép keringett, amelyek élén az a hat repülőgép haladt, amely a kisanant versenyen győzelmet hozott a jugoszláv hadsereg repülőkarának.

A szemle után a királyi család tagjai autóbá ültek és a királyi palotába hajtottak. Este a palotában udvari vacsora volt, amelyen a kormány valamennyi tagja, a bánok és a báni tanácsosok vettek részt.

Kitüntetések a zászlócsere ünnepségei alkalmával.

Beograd, szept. 8.

A tegnapi zászlócsere ünnepségei alkalmából Őfelsége a király, a hadsereg, valamint a polgárság körében is számos kitüntetést adományozott. Arsen herceget hadtestparancsnokká nevezte ki a király, Pavle herceget pedig lovassági őrnaggyá, azonkívül mindkettőt a jugoszláv Korona-rend első osztályával tüntette ki. Új hadseregparancsnokok lettek még: Belity Emilo és Nedity Milan tábornokok.

A Dunabánság területén igen sok katonai és polgári egyént tüntetett ki Őfelsége a király az új jugoszláv Korona-renddel.

A jugoszláv Korona-rend második osztályát kapta Mátity Szevtomir dunai bán.

Ugyancsak a második osztályú Korona-rendet kapták: Popovity Daka és Dunjity Radoszláv volt bánok.

Becskerekéről a következők kaptak kitüntetést: Beslity Nikola a szokol zsupa elnöke, dr. Zsupánszki Szlavko ügyvéd és Sztákity Zsárkó esperes a rend IV. osztályát.

Bágyin Marinko, dr. Vászity Andrija ügyvéd, Iszakovity Vojiszláv dr. orvos, Jeltity Milan hírlapíró, Kosztity Péra gyárigazgató, Moljac Milivoj gyógyszerész, Milityev Zsiva földbirtokos, Nikolvity Nikola földbirtokos, Ninkov Pája mérnök, dr. Rajity Tosa ügyvéd és Sztájity Zsivanka földműves a Korona-rend V. osztályát kapták.

Kiválóan sikerült az Aero-Klub propaganda napja.

Becskerek, szept. 8.

A becskerekai Aero-Klub szeptember 6-án és 7-én két napig tartó propagandaünnepséget rendezett, amely a legteljesebb eredménnyel zárult.

Szombaton délután futballmérkőzést rendeztek, amelynek eredményét lapunk sport rovatában közöljük és vele egyidőben kermeszt a Plank-kertben, amelyen meglehetősen szépszámú közönség volt jelen és szórakozott a legjobb hangulatban.

Vasárnap délelőtt tíz órakor ünnepi felvonulás volt a városban keresztül, amelyben a tisztikar, a katonaság egy szakasza, a szokolok és a cserkészek vettek részt, továbbá mintegy ötven kocsis a környékbeli falvak kiküldöttjeivel, akik nemzeti zászlókkal vonultak föl a menetben.

Tizenegy órakor a menet a volt vármegyeháza elé érkezett, amelynek erkélyén Pavlovity kerületi inspektorral az elén a hatóságok képviselői foglaltak helyet.

Petrovity Vaszilije a becskerekai Aero-Klub titkára üdvözölte a hatóságok képviselőit, majd felolvasta

annak a hódoló táviratnak a szövegét, amelyet ez alkalomból intéztek Őfelségéhez a királyhoz.

Ezután Csulinovity Ferdo vezető járásbíró mondott nagy ünnepi beszédet, amelyben méltatta a repülés fejlődésének nagy jelentőségét a nemzet és állam szempontjából.

Délután a Baglyasban ezrekre menő tömeg gyűlt egybe, hogy megtekintse a noviszádi repülőezred által ideküldött pilóták repülését. A pilóták szébbnél-szebb mutatóvanyait, riadó éljenzéssel és lelkesedéssel fogadta a közönség, amely a késő esti órákban tért vissza a városba a szép látványtól kielégülten és egy szép nap emlékével gazdagabban.

A repülőmetingen három gép vett részt, azonban csak kettő végezhette repülőmutatóvanyokat, mert a harmadik gépet a leszállásnál baj érte.

A gép ugyanis a város felett szállt el és röpcédulákat dobált le. Amikor a repülőterre visszatért a gép és leszállt, nekifutott a kicövekelésnek, amellyel a teret a repülés idejére látták el és eltörte a propellerjét valamint a tengelyét.

Előértekezletet hívott egybe a pénzügyminiszter a forgalmi adó törvény végrehajtási utasításának a megbeszélésére.

Becskerek, szept. 8.

A forgalmi adó törvény mint ismeretes elkészült, de végrehajtása nagy gondot okoz az illetékes köröknek, minthogy a fősúlyt arra kívánják fektetni, hogy a forgalmi adó egyszer hajtassék csak be valamilyen árura. Ez az egyszeri forgalmi adófizetés vagy a termelőnél lenne kivétel vagy a behozatalnál lenne fizetendő. Mindenféleképpen el akarják kerülni, hogy a forgalmi adó esetleges többszörös kivetése megdrágítsa az árut és lehetetlenné tegye a kereskedelmet.

Ennek a célnak az érdekében a pénzügyminiszterium szeptember 12-re értekezletre hívta egybe az

ország összes kereskedelmi és iparkamaráit megkérve egyúttal a kamarák vezetését, hogy a területükön lévő legfontosabb ipari és kereskedelmi ágak egy-két kiküldöttjét is hívják meg erre az értekezletre.

Az értekezletnek az lesz a feladata, hogy megbeszélje annak az anyagnak az összegyűjtését amelynek az alapján ki fogják dolgozni a forgalmi adóról szóló törvény végrehajtási utasítást.

Becskerekéről az értekezletre utazik Stanojlovity Alexander kereskedelmi és iparkamarai titkár, valamint negyven különböző szakmához tartozó kereskedő és iparos mint szakmabizott.

Becskerek városa nagy disszel és ünnepi pompával fogadja a 27-ik gyalogezred új zászlóját.

Becskerek, szept. 8.

A régi ezredzászlóknak új jugoszláv zászlókkal való átcserelése alkalmával Becskerek város házi ezredének a 27-ik gyalogezrednek is új zászlót adott Őfelsége a király.

Az új ezredzászló fogadtatására nagyarányú előkészületeket tesz a város polgársága, hogy a dicsőséges jövő zálogául kapott nemzeti szimbólumot hozzáméltó pompával és szeretettel fogadják.

A városi tanács ebből az alkalomból falragaszokon hívta föl a polgárságot arra, hogy az új zászló fogadtatásakor minél nagyobb számban vegyenek részt az ünnepi menetben, amely a zászlót az állomástól a kaszárnyába fogja kíséni.

A tanács fölkerlte az összes állami és városi hivatalokat, kultúregyesületeket, nőegyleteket, sportegyleteket és bármi néven nevezendő nemzeti és egyéb intézményeket, hogy a zászló fogadtatásához.

nyeket, hogy a 27-ik ezred új zászlójának ünnepi fogadtatásán vegyenek részt.

A fogadó közönség háromnegyed 5 órára gyülekezik a bégaparti állomáson, ahol Dragutinovity Milivoj ezredes fog beszédet mondani, amely után diszfelvonulás keretében behozzák a zászlót a városba, amelynek főtere erre az alkalomra a villanykörték ezreivel lesz díszítve.

A téren a polgármester vagy helyettese fogja üdvözölni és méltatni az esemény jelentőségét. Beszélni fognak még a tartalékos tisztek egyesülete és a dobrovoljacok egyesülete nevében, majd a kaszárnyába viszik át és helyezik el a zászlót.

A kereskedők grémiuma ezuton kéri föl a kereskedőket, hogy hét-főn fél 5 órakor gyülekezzenek a Petár király szobornál, ahonnan testületileg mennek az állomásra a zászló fogadtatásához.

Beszélgetés a német extrónörökös-sel a küszöbön álló német választásról és a munkanélküliség problémájáról.

Bécs, szept. 8.

Amint a „Hiradó” is jelentette, a napokban átutazóban Bécsben tartózkodott Frigyes Vilmos volt német trónörökös.

A német extrónörökös az érdeklődő újságírókat sorban avval rázta le, hogy bécsi tartózkodása teljesen magánjellegű és nem hajlandó a nyilvánosság számára nyilatkozatot tenni. Végül azonban mégis sikerült megszólaltatni az extrónörökös aiken Németség lakosságának egy része még mindig apjának, Vilmos excsászárnak utódját és a helyreállítandó német császárság leendő uralkodóját tiszteli.

Az extrónörökös mindenekelőtt a küszöbön álló birodalomgyűlési választásokról tett érdekes közléseket.

— A magam részéről a választások kimenetelét illetően azt a reményt táplálom, hogy ez a polgári és államfenntartó pártok szoros összefogásával fog járni és ez az erős blokk azután abban a helyzetben lesz, hogy erélyesen végrehajtsa a feltétlenül szükséges pénzügyi és gazdasági reformokat. Ma napirenden van a különböző eleddig önálló iparvállalatok egyesülése, a munkások és alkalmazottak leépítése. A munkanélküliek száma a német birodalomban jelenleg 2,850.000, a következő télen azonban ez a szám alighanem emelkedni fog. A nagy munkanélküliség a pillanatnyi világgazdasági krízis következménye. A világgazdaság krízise Németszágot, Ausztriát és Magyarországot még fokozottabb mértékben sújtja, mint a többi államokat, mivel nekünk és volt szövetségeseinknek viselni kell a világháború következményeit és a békediktátumok rendelkezéseit.

— Németség számára súlyos csapást jelent a kolóniák elvesztése. Arra nem is gondolhatunk, hogy iparunkat az export fejlesztésével talpra állítsuk, mivel még Angliában, a szabadkereskedelem hazájában is egyre erősebb lesz a kö-

vetelés a védvámok bevezetése érdekében. A vámhatárok, amelyek a nemzeti iparokat megbénítják, egyre szigorubbak lesznek. A német ipar nemzetközi versenyképességét megbénítja a reparáció, amely lehetetlenné teszi az olcsó termelést. Az ipar szociális terhei is hozzájárulnak a krízis fokozásához.

— A német birodalom gazdasági szanalásának két főproblémája a munkanélküliség meggyógyítása és a felette drága közigazgatás.

— A munkanélküli segélyt jelenlegi formájában kimondottan károsnak tartom. Ez ma már teljesen a járadék avagy a nyugdíj jellegű öltötte magára, automatikusan felszórólja az ipari munkabéreket és így lehetetlenné teszi a német termékek versenyképességét a világpiacon. A munkásság egy része, amelyet az állam ellenszolgáltatás nélkül tart ki, a munkanélküli segéllyel nem kapható arra, hogy a létfenntartási minimumért munkát vállaljon és így az iparnak magasabb béreket kell fizetni munkásainak. Gazdasági paradoxonnak látszik, de mégis úgy van, hogy a munkanélküliség nem csökkenti, hanem felszórólja a munkabéreket.

— Ezek a viszonyok nem tarthatók. Ezért nézetem szerint be kellene vezetni a kötelező munkaévek intézményét. A kötelező egy esztendő munka bevezetése egyúttal tehermentesítené a szabad munkapiacot a tulkinálattól.

— A másik súlyos probléma a német közigazgatás nagy drágasága. A német kormány- és közigazgatási apparátus tulságosan költséges a jelenlegi gazdasági viszonyok közepette. A megalakulandó német polgári és államfenntartó blokknak nézetem szerint az lenne a feladata, hogy ezeket a problémákat közmegegyezésre megoldja és a világpiacon visszahódítsa a német ipar és kereskedelem számára a régi vezető pozíciót.

HIREK

Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint, felhős égbolttal mellett csapadék csökkenése várható lassu felmelegedéssel.

A pénzügyi inspektor szabadságon. Bogojevity Iván becskerekai pénzügyi inspektor negyven napis szabadságra távozott. Távolléte alatt Schipper Lajos pénzügyi főellenőr fogja helyettesíteni.

Eljegyzések. Molnár Ilonka (Velikibecskerek) és Kohn Emil (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Szalay Gizike és Szabó Mihály jegyesek.

Schneider Vilma (Velikibecskerek) és Durst Iószef (Csesztereg) jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

A közegészségügyi otthon hivatalos megtekintése. Szombaton dr. Stampar Andrija a közegészségügyi minisztérium vezérinspektora, dr. Ambrusity egyetemi tanár és dr. Hempt Adolf a dunabánság egészségügyi osztályának főnöke voltak Becskereken, hogy hivatalosan megtekintsék a most megnyitott közegészségügyi otthon épületét és berendezését. Valamennyien megelégedésüket fejezték ki az intézmény mintaszerű berendezése és szervezete felett és meleg szerencsekívánatokkal halmozták el dr. Szaity Jován városi főorvost, akinek nagyrészt érdeme, hogy ez az alkotás megvalósulhatott.

Sztáribecsej a főgimnáziumért. Most az új tanév nyitásával, a beiratások során, ismét feljult a szülők vágya, hogy a középiskolát végző gyermekeik helyben végezhessék el a nyolc osztályt. A gimnázium részére a város 1925-ben mintaszerű, pompás iskola-palotát építtetett saját erejéből azon biztatására az illetékeseknek, hogy az algimnázium fokozatosan főgimnáziummá fog kiépülni. Meg is nyitak sorra az 5-ik, majd a 6-ik osztály, amikor miniszteri rendeletre ez osztályok beszűntetésével, ismét 4 osztályvára lett a gimnázium. Most a napokban a szülők értekezlete elhatározta, hogy újra kérni fogja a gimnázium teljessé tételét, tekintettel főleg arra, hogy a helybeli tanulóknak kívül nagyon sok környékbeli, főleg csajkásvidéki növendékek látogatnak a kedvező vasúti összeköttetés révén a becseji főgimnáziumot. Különben is Szentától lefelé Titelig az alsó Tisza-mentén csak a becseji gimnázium egyedül szolgálja a középiskolai oktatást. A népes értekezlet terjedelmes memorandumot készített és azt Katity Milos zsabljai próta, volt országgyűlési képviselő vezetése alatt nagyobb deputációval fogja átadni személyesen a közoktatásügyi miniszternek.

A rablók kifosztottak és a tengerbe dobtak egy bukaresti bankárt Constanza fürdőhelyen. Bukarestből jelentik: Nem minden-napi kalandja volt tegnap Bubelescanu dús gazdag bukaresti bankárnak Constanza fürdőben. A bankár este gyalog tengerparti sétára indult a fürdőben. A bokrok közül egyszerre két rabló vetette magát a bankárra, akit teljesen kifosztottak, levették a kezét, majd a tengerbe dobtak. A szerencsétlen ember majdnem vízbe fullt és csak a közelben tartózkodó matróz önfeláldozásának köszönhetette hogy megmenekült.

Vannak-e még hadifoglyok Afrikában és Oroszországban?

A német hadifogoly-egyesületek szövetségének információi a Híradó számára.

Bécs, szept. 8.

A napokban hosszabb-rövidebb időközben hírek bukkannak fel arról, hogy úgy az oroszok, mint a franciák még ma, 12 évvel a háború befejezése után is számos hadifoglyot tartanak vissza. Az oroszok Szibériában, a franciák pedig Afrikában.

Hiteles információk szerzése érdekében a „Híradó” bécsi szerkesztősége a német hadifogoly-egyesületek munkaközösségéhez fordult. Ez a hatalmas szervezet összeköttetésben áll a német külügyi hivattal és minden felbukkanó hírt a német külügyminisztérium segítségével igyekszik ellenőrizni.

Néhány hét előtt az a hír járta be a világsajtót, hogy 800 volt osztrák, magyar és német hadifogoly tért vissza francia fogságból, az Ördög-szigetről, illetőleg Cayenneből, francia Guayanából. Mivel azonban az állítólag hazatérteket senkisémm látta, senkisémm beszélt velük, a híradás felette misztikus volt.

A német hadifogoly-egyesületek munkaközössége utána járt a dolognak és az utanjárási eredményéről Kurt Rasenberger, a központi iroda vezetője a következőket közli a „Híradó” bécsi szerkesztőségével:

— A német külügyi hivatal kérdésközlésünkre ezeket a prágai és beográdi forrásból származó híreket valótilanoknak minősíti. A balkáni fronton csupán 1916-tól kezdődőleg harcoltak francia katonák és nem 1915 áprilisa előtt, amint a beográdi jelentés ezt közli. Így tehát a francia csapatok 1915

áprilisa előtt nem ejthettek hadifoglyokat a balkáni fronton. Még fantasztikusabb a beográdi híradás azon része, hogy ezt a 800 volt német, osztrák és magyar hadifoglyot francia katonaság szállította most a jugoszláv határra. A jelenlegi viszonyok között Franciaország nem küldhet fegyveres osztagokat észrevétlenül idegen országokba.

— Szervezetünk egyébként a francia gyarmatügyi minisztériumnál is érdeklődött és ott azt a felvilágosítást kapta, hogy Guayanában mindössze 33 egyén van, akik magukat német állampolgároknak vallják. Ezek közül 26 kényszer-munkára van ítélve, 7 pedig száműzetésre. A 33 német közül csak egy volt azelőtt hadifogoly, ezt két polgári egyén meggyilkolása miatt 1918-ban halálra ítélték, majd a halálos ítéletet kegyelem folytán életfogytiglani kényszermunkára változtatták. Ezen az egyetlen elítélten kívül más volt hadifogoly nincsen Guayanában.

Megkérdeztük Kurt Rasenbergert, hogy vajon a munkaközösség utána járt-e azoknak a leleplezéseknek, amelyeket Fábán Béla dr. képviselő tett az év elején a magyar parlamentben és amelyek szerint a szövjetek 10.000 hadifoglyot tartanak még vissza a Szloveci-szigeteken?

— Mihelyt értesültünk Fábán képviselő leleplezéseiről, nyomban nyomozást indítottunk, eddig azonban semmiféle pozitívumot nem bírtunk szerezni. A nyomozást a munkaközösség erélyesen folytatja.

Elfogtak egy híres csikagói banditavezért, kít bankbetörés miatt köröznek. Berlinből jelentik: A mult héten Achenben elfogták Diamont hirhedei csikagói banditavezért, akit az Egyesült Államok bírósági bankrablás miatt köröznek. Mivel Németország és az Egyesült Államok között még nem lepett életbe a kölcsönös kiadatási eljárás, a bankrablót nem adhatták ki simán a német hatóságok, hanem előbb meg kellett kísérelniök, hogy azt melyik környékbeli állam fogadja be. Miután egyik állam sem volt hajlandó befogadni Diamont-ot, azt végül mégis csak kiadják az Uniónak és Hamburgból egy tehergőzön már utnak is indították Amerika felé.

Kegyetlen tréfa miatt őrizetbe vették egy németországi gyárvállalat prokuristáját. Berlinből jelentik: Kasztelben egy gyár hivatalnokai kara összebeszélte, hogy az egyik tizenhétéves tisztviselőt megtréfálják. E célból a gyár egyik prokuristája maga elé idézte a leányt és azonnali hatállyal felmondott neki. A leány a hír határa rosszul lett, majd sietve elhagyva az irodát a folyó felé rohant. Társai ekkor utána mentek, felvilágosították, de már késő volt: a szerencsétlen fiatal leány a folyóba vetette magát és már csak holttestét tudták kifogni. A gyár prokuristáját őrizetbe vették és ellene, valamint az egész tisztviselő kar ellen eljárást indítottak.

Sztáribecsej község villanyhálózatát terjed. Sztáribecsej község legutóbbi közgyűlésén a városi villamos-telep munkabírását biztosítandó és fejlesztendő félmillió dinárt utalt ki. Ugyanis az eddig 4 község részére szolgáltatott áram mellé újabban Bácsko-Gradiste és Csurog is bekapcsolódott, miért is még egy új 500 lóerős gépet vásárol a községi villanyos-telep. Az így felszerelt telep a bácskai villanyvilágítási üzemek legnagyobbja lett. Ugyanezen gyűlésen elhatározták új járványkórház felépítését és berendezését.

Kettős szerelmi öngyilkosság. Berlinből jelentik: A Bodenheim és Lackenheim közötti utvonalon egy szerelmes pár Egerhoff János és Loth Irma közös elhatározással a vonat elé vetették magukat. Az arra rodogó mozdony mindkettőjüket darabokra tépte.

Újra virágoznak a cseresznyefák. Budapestről jelentik: A Pécs város környéki hegyekben a cseresznye és meggyfák újra kivi-rágoztak. A különös látványosságoknak rengeteg nézője van.

Franciaiskola Sztáribecsejen. A szép sikerrel működő becseji „Franciabarátok Egyesülete” az idén is szeptember 15-én nyitja meg a nyelvtanfolyamát a Kerületi Hitelbank által átengedett helyiségben. Az egyesület elnöke Jankovityné Vlahovity Sanda uriaszony.

Kérem a magyar családokhoz. Mint minden esztendőben úgy az idén is kérelemmel fordulunk az iskolai év kezdetén a magyar családokhoz. Az állami főgimnázium magyar tagozatában több olyan tanuló van, akinek tovább tanulása csak úgy van lehetővé téve, ha a társadalom segítő kezét nyújt feléje. Kérjük tehát a magyar családokat, hogy egy-egy szegényebb sorsu diákot ebédrel lássanak el, hogy ilyképpen legalább részben tegyék számára lehetővé a tanulást. Nem kételkedünk benne, hogy a magyar társadalom mint mindig úgy most is áldozatkész-ségével, nemes szívvvel fog segítségére sietni azoknak a tanulóknak, akik a szülői ház szeretetétől megfosztva kétszeresen nehéz körülmények között dolgoznak, hogy a társadalom hasznos polgárai lehessenek. Kérjük a nemesszívű családokat, hogy jelentsék be a Híradó szerkesztőségének mely napokon volnának hajlandók egy-egy tanuló ebédsegítségével támogatni. A bejelentést telefonon is el lehet intézni.

Minden éves előfizető **ingyen** kap egy tizenégykarátos eredeti amerikai **aranytöltőtollat**

Kérjen még ma ingyen mutatványszámot a „**RADIOWELT**” kiadóhivatalától Wien, I. Pestalozzigasse 6. A legrészletesebb rádióprogramok, érdekes olvasmányok, gazdag technikai rész, szerelési utmutatás, rövid hullámok, sok illusztráció, nyelvkurzusok, érdekesítő regények. 41—x 35

Lelőtték Szardinia rémét. Rómából jelentik: A szardíniai olasz csendőrség kedden délután ártalmatlanná tette Szardinia egyik legrettegettebb banditáját, Giuseppe Corsit. A bandavezér Nuoro tartomány hegyeiben tanyázott és már évek óta veszélyeztette a környék lakosságának élet- és vagyonbiztonságát. Kedden délután egy csendőrdörjárőr felfedezte Corsi rejtkehelyét és megadásra szólította fel a banditát. Corsi tüzleni kezdett a csendőrökre, akik erre sortűzet adtak. A bandavezért 8 golyó találta és holtan rogyott össze. Nuoro tartomány lakossága Corsi halála hírére megkönnyebbülten lélekzett fel. A szardíniai bandavezér lelkiismeretét több mint tizenöt rablógylakosság és megszámlálhatatlan rablótámadás terhelte.

Az Én újságom a legszebb, legrégebb képes gyermeklap. Van Az Én Újságom-ban folytatásos regény, elbeszélés, mese, vers, kis szindarabok, cikkek Játék-, sport-, rejtvényrovat gondoskodik a gyerekek szórakoztatásáról. Az Én Újságom minden szombaton jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 20 dinár. Az Én Újságom kiadóhivatala, Budapest, VI., Andrassy ut 16., minden érdeklődőnek szívesen küld mutatványszámot.

Telies ellátást

kaphat 1164—x.5
két középiskolai tanuló
Veliki Bečkerek,
Vatrogasna ucca 4. szám alatt.

ORIENT BIOSKOP

Jön! Jön!
Ramon Novarro:
Ha a császár visszatér.
 100%-os tonfilm.

Hétfő 8. 5, 7 és 9-kor
Lángol az őserdő.
 Kaliforniai történet 6 felvonásban.
 A főszerepekben: KONRAD NAGEL és RENÉE ADORÉE.
 Előjátékul a jugoszláviai eucharisztikus kongresszus Zágrebban.

BALKAN BIOSKOP

Hétfő 8. 5, 7 és 9-kor. Csak felnőtteknek!
Der Blaue Engel. (A kék angyal).
 100% németül beszélő és éneklő filmesoda.
 Főszereplő: EMIL JANNINGS, aki ebben a tonfilmben megmutatja, hogy csak emelkedni tud a művészetben.
 Egyben értesítjük a n. e. közönséget, hogy e szenzációs filmmel megkezdjük a teremben a szazont és megszakítás nélkül peregnek le a filmek. Kiváló tisztelettel Balkan Bioskop.

SPORT

Szombati és vasárnapi eredmények. Az Aero-Klub céljaira a becskerek Obility pályán s. h. 6-án szombaton rendezett mérkőzések eredménye a következő:

Orao—Jedinstvo 3:0 (0:0).
 Obility komb.—Vojvodina komb. 2:1 (0:0).

Vasárnap az alszövetség pénztára javára rendeztek ugyancsak az Obility pályán három mérkőzést a következő eredménnyel.

Radnicski—Borac 0:0 (0:0).
 ZsSK—Vojvodina 5:1 (1:0).
 Obily—Schwäbische 5:2 (1:0).

Beograd. Jugoszlávija—BSzK 2:1 (0:0).

Szplít. Hajduk—Szlávija (Szarajevó) 3:1 (0:0).

Zágreb. Konkordia—Szlávija (Oszijek) 4:1 (2:1).

Szkoplje. Hask—Szk 5:2 (3:2).

Futball bíró-vizsga Becskerekén. Folyó hó 5-én és 6-ikán tartották meg az előre meghirdetett bíróvizsgákat. A vizsgabizottság tagjai voltak Pivarszki és Kolarich beográdi kiküldöttek, további Podgradzki alszövetségi elnök, Mojity Miliszáv és Jankovity Mica. A bizottság előtt 28 bíró-jelölt jelentkezett, akik közül mindössze 6 je-

löltet képesítettek, mégpedig Mojity Ivánt, Vitaszek Jozsifot, Markovity Lipótot, Babinszki Szevánt Becskerekéről, Avramov Lyubomirt Kikindáról és Sztojity Szevánt Pansevórol. A vizsga eredménye a helybeli sportkörökben óriási felütést keltett. Pivarszki bizottsági elnök a Vreme tudósítójának kijelentette, hogy a jelöltek legnagyobb része nem készült komolyan azzal a szándékkal hogy a sportnak a bírói minőségükben hasznára váljanak, hanem kizárólag a bírói képesítés elnyerése céljából. A nem várt gyenge eredmény azonban jórészt a bizottság tulságos szigorának tudható be. Kolarich beográdi kiküldött pld. 13 jelölt közül csak egyet képesített. A jelöltek három hónapra lettek visszautasítva, úgy hogy december havában újra jelentkezhetnek bíróvizsgára.

A kladóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Iskolás diákokat

(4 fiut vagy leányt) teljes ellátásra szolid polgári család elvállal. Szigorú felügyelet és nevelés garantálva. 1247—33.

Közelebbit: Vel. Bečkerek, Miletićeva ucca 21. sz. a.

Egy fiatal 1275-1.1
fűszerességéd azonnal felvételik.

Scháger Nándor
 fűszeres, Zmaj Jovana u. 3. szám.

A Geteova ucca 17. sz. házban
kétszobás lakás

összes mellékkeliségekkel szeptember 15-től

kiadó!

1274-1.1

Minden vevő szerencseszámot kap!

Az iskolai év néhány nap mulva kezdetét veszi és a szülők elemi-polgári és középiskolai tanuló gyermekeiket könyvekkel és egyéb iskolai szerekkel legelőnyösebben láthatják el 1228—6.2

Milos Kolar könyv- és papirkereskedésében (Pénzügyi palota)

Eladó 1237-30.6
 nagyobb mennyiségű fajtiszta, nemes **gyümölcsfa**, vadonc, diszfa és diszcsereje **báró Tallián Tibor** gyümölcsfa-iskolájában, **Nova Kanjiza**, Banat. Kivánatra árjegyzéket díjmentesen küld **Nagy Mihály Antal** faiskolakezelő.

Két tanonc

fizetéssel felvételik.

Lederer Károly mechanikus, Žitni trg 3. 1263—33

Egy 1260—3.3

rőfősüzletű berendezés

állványok, pultok, együtt vagy részben jutányosan eladó.

Frank Lajos, Vel. Bečkerek.

Egy alig használt négyülékes

OPEL-autó

900 kilométert futott eddig, **jutányosan eladó.**

Megtekinthető 1257—3.3 a Cukorgyár garázsában.

PLEITZ FER. PÁL

könyvnyomdája

Veliki Bečkerek,
 Obilićeva 4.

Telefon 21.

Mindenféle nyomtatványok a legmodernebb kivitelben
Lapkiadás - Nyomtatványraktár
Könyvkötészet - Ruggyantabélyegzőgyártás